

Valtuustoaloite: Palveluiden yksikkökustannukset avattava

Tiedolla johtamisen edellytys on se, että päätöksentekijöiden käytössä on vertailukelpoista dataa ja tietoa. Kustannustehokkaiden ja vaikuttavien sosiaali- ja terveystalouden palveluiden järjestämisen osalta yksi tärkeä tieto laatutiedon ohella on palvelutuotteiden yksikkökustannukset, joiden avulla voidaan vertailla eri palveluiden tuottamisen kustannusvaikuttavuutta.

Kuusikkokaupungit ovat jo vuosia keränneet hyvin laajasti tietoa eräiden julkisten sosiaali- ja terveystalouden palveluiden yksikkökustannuksista. Samassa yhteydessä on julkaistu sopimustietoihin perustuvaa kustannustietoa yksityisistä vastaavista palveluista. Espoon mukanaolo kuusikkokaupunkien raportoinnissa antaa hyvän pohjan laajentaa yksikkökustannusten selvittämistä koko hyvinvointialueelle. On tärkeää, että hyviin käytäntöihin ei tule välivuosia, vaan niitä jatketaan heti palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle.

Palvelutuotteiden yksikkökustannusten avaamisessa olennaista on vyyryttää palvelutuotteen sisään kaikki palvelun järjestämiseen liittyvät kustannukset, jotta palvelutuotteet ovat vertailukelpoisia ostopalveluhintojen ja palveluseleiden arvojen kanssa. Näin päätöksentekijät pystyvät aidosti vertailemaan palveluiden järjestämisen tehokkuutta ja tekemään veronmaksajien kannalta järkevimpiä ratkaisuja.

Keskeisimpiä kustannustehokkuuden mittareita ovat esimerkiksi ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen kustannus asiakasvuorokautta kohden, kotihoidon tuntikustannus sekä perusterveydenhuollon vastaanottojen kustannukset asiakaskäyntiä kohden. Sote-järjestämislain 29 §:n mukainen tietosisältö ei ole yksinään riittävä, sillä esimerkiksi edellä mainitut keskeiset mittarit eivät siihen sisälly.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että hyvinvointialueen talousarviomenettelyssä otetaan käyttöön palvelutuotteiden kustannusten vertailun mahdollistavat menettelyt sekä julkisen että ulkoistetun palvelutuotannon osalta heti ensimmäisestä talousarviosta lähtien. Tämä tukee palveluiden vaikuttavuuteen sekä kustannus- ja laatutietoon perustuvaa päätöksentekoa koko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella operatiivisen toiminnan käynnistymisestä lähtien 1.1.2023 lähtien.

Motion: Styckkostnaderna för tjänsterna ska specificeras

En förutsättning för informationsledning är att beslutsfattarna har tillgång till jämförbara data. I fråga om ordnandet av kostnadseffektiva och verkningsfulla social- och hälsovårdstjänster är styckkostnaderna för tjänsteprodukterna utöver kvalitetsinformationen en viktig uppgift, med hjälp av vilken man kan jämföra kostnadseffekterna av produktionen av olika tjänster.

De sex största städerna har under flera års tid samlat mycket omfattande data om styckkostnaderna för vissa offentliga social- och hälsovårdstjänster. I samband med detta har man utgående från avtalsuppgifter publicerat kostnadsuppgifter om motsvarande privata tjänster. Att Esbo deltar i de sex största städernas rapportering ger en god grund för att utvidga utredningen av styckkostnader till hela välfärdsområdet. Det är viktigt att det inte uppstår mellanår i god praxis, utan att den fortsätter genast när tjänsterna överförs till välfärdsområdet.

När styckkostnaderna för tjänsteprodukterna specificeras är det väsentligt att alla kostnader som hänför sig till ordnandet av tjänsten överförs till tjänsteprodukten, på så sätt att tjänsteprodukterna är jämförbara med köptjänstepriserna och servicesedlarnas värden. Beslutsfattarna kan då genuint jämföra effektiviteten i ordnandet av tjänster och fatta beslut som är de förnuftigaste med tanke på skattebetalarna.

De viktigaste mätarna för kostnadseffektiviteten är exempelvis kostnaden per dygn för serviceboende med heldygnsvård för äldre, kostnaden per timme för hemvård samt kostnaderna per kundbesök för primärvårdens mottagningar. Informationsinnehållet enligt 29 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård är inte ensamt tillräckligt, eftersom till exempel de ovannämnda centrala mätarna inte ingår i det.

Vi som undertecknat motionen föreslår att man i välfärdsområdets budgetförfarande introducerar förfaranden som gör det möjligt att jämföra kostnaderna för tjänsteprodukterna, både i fråga om offentlig och köpt tjänsteproduktion, genast från och med den första budgeten. Det här stöder beslutsfattandet som grundar sig på tjänsternas verkningsfullhet och kostnads- och kvalitetsdata i hela Västra Nylands välfärdsområde från och med att den operativa verksamheten inleds den 1 januari 2023.

Allekirjoittajat/Undertecknare:

Henrik Vuornos

1. Mia Laiho
2. Mervi Katainen
3. Anna Rahiluoma
4. ?
5. Emma-Stina Vehmanen
6. Timo Haapaniemi
7. Mikko Piirtola
8. Anja Uusitalo
9. Ira Hietanen-Tanskanen
10. Tere Sammallahti
11. Simon Elo
12. Vanessa Kurri
13. Otto Wejberg
14. Anna Pelkonen
15. Tiina Thure-Toivanen
16. Noora Fagerström
17. Mikko Laakso
18. Isto Havu
19. Tomi Leivo
20. Emilia Knaapi
21. Marika Räf

22. Anna Rukko
23. Heidi Castrén
24. Cia Grönberg
25. Ari Mönttinen
26. Kaarina Järvenpää
27. Elli Mäkilä
28. Marjut Frantsi-Lankia
29. Lotta Paakkunainen